

**NE
YAPTIĞINI
BİLİYORUM
ALICE
FEENEY**

Çeviren
Zehra Uzun

Onlara.

İlk görüşte aşk değildi.

Artık bunu kabul edebilirim. Ama sonunda onu öyle çok sevdim ki, birinin bir başkasını bu kadar sevebileceğini hayal dahi edemezdim. Ona kendimden çok değer verdim. O yüzden yaptım. Yapmak zorunda kaldım. Yaptığım şeyi öğrendiklerinde, eğer öğrenirlerse, insanların bunu bilmelerini isterim. Belki o zaman onun için yaptığımı anlarlar.

Yalnız olmakla yalnız hissetmek arasında fark vardır ve biriyle beraberken bile o kişiyi özlemek mümkündür. Hayatımda onlarca insan vardı: ailem, dostlarım, iş arkadaşlarım, sevgililerim. Bir insanın sosyal çevresini oluşturan olağan şüpheliler ama benim sosyal çevrem hep biraz bozuktu. Başkalarıyla kurduğum hiçbir ilişki bana samimi gelmemişti. Hatta buna başarısız ilişkiler silsilesi demek daha doğru olurdu.

İnsanlar yüzümü tanıyabilir, hatta adımı da bilebilirler ama gerçek beni asla tanımayacaklar. Hiç kimse tanımıyor. Kafamın içindeki gerçek düşünceler ve hisler konusunda hep bencil olmuşumdur, onları kimseyle paylaşmam. Çünkü paylaşamam. Yalnızca kendi başıma olduğumda ortaya çıkan bir versiyonum var. Bazen başarımın sırrının adapte olma yeteneği olduğunu düşünürüm. Hayat asla sabit durmaz. Dolayısıyla, ona ayak uydurmak için kendimi sık sık yeni baştan yaratmam gerekti. Görünüşümü, yaşam tarzımı... hatta sesimi bile değiştirmeyi öğrendim.

Uyum sağlamayı da öğrendim ama sürekli bunu yapmaya çalışmak

artık rahatsız edici olmanın da ötesinde acı vermeye başladı. Çünkü ben sizin gibi değilim. Kusurlarımı gizler, aramızdaki en bariz farklılıkların üstünü kapatırım ama ben sizinle bir değilim. Gezegende yedi milyardan fazla insan varken her nasılsa bütün hayatını yapayalnız hissederek geçirmeyi başarmış biriyim.

Aklımı kaybediyorum, üstelik bu ilk kez de olmuyor ama akıl sağlığı sık sık kaybedilip kazanılır zaten. İnsanlar kayışı kopardığımı, keçileri kaçırdığımı, kafayı yediğimi söyleyeceklerdir. Ama o anda –hiç kuşkusuz– en doğru olanı yaptım. Sonrasında kendimi çok iyi hissettim. Hatta bir daha yapmak istedim.

Her hikâyenin en az iki farklı yüzü vardır:

Seninki ve benimki.

Bizimki ve onlarınki.

Erkeğinki ve kadınıki.

Yani biri hep yalan söyler.

Sık sık söylenen yalanlar bir süre sonra doğru gelmeye başlar. Hepimiz kafamızın içinde bizi hayrete düşüren şeyler söyleyen sesler duyarız, hatta söyledikleri şeyler o kadar dehşet vericidir ki o sesler bize ait değilmiş gibi davranırız. O gece istasyonda onun son kez eve dönmesini beklerken ne duyduğumu gayet iyi hatırlıyorum. Başta trenin uzaktan gelen sesi normal, sıradan bir sestir. Gözlerimi yumup müzik dinler gibi dinledim onu; rayların üzerindeki vagonların ritmik şarkısı gitgide yükseldi:

Kli-klik. Kli-klik. Kli-klik.

Ama sonra sesler değişmeye başladı, kafamın içinde sözcüklere büründü, tekrar edip durdu, ta ki daha fazla duymazdan gelemeyeceğim kadar:

Hepsini öldür. Hepsini öldür. Hepsini öldür.

Kadın

Anna Andrews

Pazartesi 06:00

Pazartesi hep en sevdiğim gün olmuştur.

Yeniden başlama fırsatıdır.

Geçmiş hatalarınızın tamamen silinmediği ama yalnızca tozunun kaldığı yeni bir sayfadır.

Çoğunluğun böyle düşünmediğinin –yani haftanın ilk gününü sevmediğinin– farkındayım ama ben zaten hep çoğunlukla ters düşmüşümdür. Benim dünya görüşüm biraz değişik. Hayatın ucuz koltuklarında büyüyünce, sahnede oynayan kuklaların ardındakileri görmek kolay oluyor. Kuklaların iplerini, o iplerin kimin elinde olduğunu bir kez gördünüz mü de gösteri bütün anlamını yitiriveriyor. Artık istediğim koltukta oturabilecek, sahneyi istediğim yerden izleyebilecek maddi gücüm var ama o lüks localar yalnızca diğer insanlara tepeden bakmaya yarıyorlar. Ben böyle bir şeyi asla yapmam. Geçmiş hatırlamayı sevmiyorum diye geldiğim yeri unutmuş değilim. Biletim için canımı dişime takarak çalıştım ama hâlâ ucuz koltuklara otururum.

Sabahları hazırlanmak için fazla vakit harcamam –makyaj yapmamın bir mânâsı yok, işe gittiğimde suratımdakini silip yenisini yapacaklar zaten– ve kahvaltı yapmam. Aslında genel olarak çok yemek yemem ama başkalarına yemek yapmaya bayılırım. Sanırım ben yiyiciden çok yediriciyim.

Ekibe yaptığım kapkekleri koyduğum saklama kabını almak için mutfağa uğruyorum. Aslına bakarsanız bu kapkekleri yaptığımı bile hayal meyal hatırlıyorum. Gece geç vakitte, beyaz şarabımın üçüncü kadehinden sonraydı. Normalde kırmızıyı tercih ederim ama dudaklarımda hafif bir renk bırakıyor, o yüzden onu hafta sonlarına saklıyorum. Buzdolabını açtığımda, dün geceki şarabı bitirmediğimi fark edip şişenin kalanını kafama dikiyor ve evden çıkarken şişeyi de yanıma alıyorum. Pazartesi ayrıca çöpümün toplandığı gün. Geri dönüşüm kutum yalnız yaşayan biri için şaşırtıcı biçimde ağzına kadar dolu. Çoğu cam.

İşe yürüyerek gitmeyi seviyorum. Sabahın bu saatinde sokaklar bomboş oluyor ve ben bunu sakinleştirici buluyorum. Waterloo Köprüsü'nden geçip Soho'dan Oxford Circus'a doğru uzanırken *Today* radyo programını dinliyorum. Aslında ruh hâlime bağlı olarak Ludovico ya da Taylor Swift dinlemeyi tercih ederim –içimde birbirinden tamamen farklı iki kişi yaşıyor– ama orta sınıf Britanyalıların bana bilmem gerektiğini düşündükleri şeyleri anlatan tatlı seslerini dinliyorum. Sesleri kendi sesimden farksız olsa bile kulağıma hâlâ yabancı geliyor. Gerçi ben hep böyle konuşmuyordum. Neredeyse iki yıldır *BBC On Üç Bülteni*'ni sunmama rağmen kendimi hâlâ sahtekâr gibi hissediyorum.

Son zamanlarda canımı çok sıkın düzleştirilmiş karton kutunun yanında duruyorum. Üst tarafından bir tutam sarı saç görünüyor, demek ki hâlâ orada. Bu kızın kim olduğunu bilmiyorum ama hayat yüzüme gülmemiş olsaydı şu anda orada ben yatıyor olabilirdim. On altı yaşımdayken evi terk ettim çünkü başka seçeneğim kalmamıştı. Şimdi yapacağım şeyi nezaketten yapmıyorum, vicdanımı rahatlatmak için yapıyorum. Tıpkı geçen Noel aşevinde gönüllü çalışmam gibi. Yaşadığımız hayatları nadiren hak ederiz. Bu hak etmediğimiz hayatların bedelini de parayla, vicdan azabıyla, pişmanlıkla, yani elimizden nasıl geliyorsa öyle ödemeye çalışırız.

Plastik saklama kabının kapağını açıp, özenle dizdiğim kapkeklerden birini alıyor ve yere, karton kutuyla duvarın arasına

koyuyorum ki uyandıgında görebilsin. Sonra çikolata kaplamamı beğenmez ya da istemez diye –belki şeker hastasıdır– cüzdanımdan yirmi sterlin çıkarıp kartonun altına sıkıştırıyorum. Paramı alkole harcamasında sıkıntı yok, ben de öyle yapıyorum.

Radyo 4 sinirimi bozmaya devam edince kulağıma yalan söylemekte olan son siyasetçinin yüzüne kapatıyorum. Bunların onlarca kez prova edilmiş sahtekârlıkları, gerçek sorunları olan gerçek insan profiliyle hiç uyuşmuyor. Bu düşüncemi sesli söyleyecek ya da canlı yayında dile getirecek değilim tabii. Bana, hislerim ne olursa olsun tarafsız davranmam için para veriyorlar.

Belki ben de yalancıyım. Bu kariyeri doğruları anlatmak istediğim için seçtim. En önemli hikâyeleri, insanların duyması gerektiğini düşündüğüm hikâyeleri anlatmak istedim. Dünyayı değiştirebileceğini, burayı daha güzel bir yer yapabileceğini umduğum hikâyeleri. Ama saflık etmişim. Bugün medya alanında çalışan insanlar siyasetçilerden daha güçlü ama ben daha kendi hikâyemi; kim olduğumu, nereden geldiğimi, ne yaptığımı göğsümü gere gere anlatamazken dünyanın gerçeklerini anlatmaya çalışmanın anlamı ne?

Hep yaptığım gibi bu düşünceleri aklımdan siliyorum. Yakın zamanda yeniden kaçmamalarını umarak zihnimin en ücra köşelerine kapıyor, kapıyı üstlerine kilitliyorum.

Son birkaç sokağı da aşır Radyoevi'ne varınca elimi çantama atarak sürekli kaybolan geçiş kartımı arıyorum. Ama onun yerine parmaklarım küçük naneli şeker kutularımdan birine değıyor. Kutunun kapağını gıcırdatarak açıp minik beyaz üçgenlerden birini ilaç yutar gibi ağzıma atıyorum. Sabah toplantısından önce ağzımda şarap kokusuyla yakalanmak istemem. Geçiş kartımı bulup cam döner kapıdan içeri giriyorum, girmemle de oradakiler dönüp bana bakıyorlar. Olsun. İnsanların olmamı istediklerini düşündüğüm kişiye bürünmekte gayet iyiyimdir. En azından dış görünüş olarak.

Herkesi ismen tanırım, buna hâlâ yerleri süpüren temizlik görevlileri de dahil. Nezaket dediğimiz şeyin maliyeti yoktur ve o

kadar içmeme rağmen hafızam çok iyidir. Güvenlikten geçtikten sonra –dünyayı getirdiğimiz hâl yüzünden denetimler eskisinden çok daha sıkı– haber merkezine uzun uzun bakıyorum, karşımdaki sanki yuvam. BBC binasının bodrum katında olmasına karşın her kattan görülebilen bu oda, kırmızı-beyaz renklerde aydınlık bir açık plan semte benziyor. Hemen hemen her noktası ekranlarla ve farklı farklı alanları olan gazetecilerin masalarıyla dolu.

Bu insanlar yalnızca iş arkadaşlarım değiller, biz işsiz bir vekil aile gibiyiz. Kırkıma merdiven dayadım ama kimsem yok. Çocuğum yok. Kocam yok. Artık yok. Yaklaşık yirmi yıldır burada çalışıyorum ama bir tanıdığını ya da akrabasını araya sokanların aksine ben en aşağıdan başladım. Başka yönlere saptığım da oldu, başarı basamaklarını çıkarken kayıp tökezlediğim de. Ama eninde sonunda istediğim yere ulaştım.

Sabır, hayatta pek çok sorunun cevabıdır.

Programın önceki sunucusu işten ayrılınca şans yüzüme güldü. Aslında daha bir ayı olmasına rağmen öğlen haberlerine beş dakika kala doğumu başladı. Onun suyunun gelmesi benim talihimi döndürdü. O sıralar ben de doğum izninden –planlanandan daha erken olmuştu– yeni dönmüştüm ve haber merkezinde spikerlik deneyimi olan tek muhabir bendim. Deneyimlerimin hepsi de fazla mesailerden geliyordu. Başka kimsenin istemediği görevler. Kariyerime katkısı olacak hiçbir fırsatı geri çevirmediğim. Haber bülteni sunmak çocukluğumdan beri hayalimdi.

O gün kuaföre gidecek vaktim olmamıştı. Beni hemen stüdyoya alıp bir yandan yüzüme pudra sürmüş bir yandan da mikrofonumu takmışlardı. Ben prompterda yazan başlıkları tekrar ederken kulaklık vasıtasıyla benimle konuşan yönetmen sakin ve kibardı. Sesi beni yatıştırmıştı. O yarım saatlik ilk programın çoğu kısmını hatırlamıyorum bile ama sonrasında aldığım tebrikler daha dün gibi aklımda. Bir saatten kısa bir sürede sıradan bir haber merkezi personelinden haber spikerine terfi etmiştim.

Hafif kambur patronuma arkasından Zayıf Denetçi derler. Kendisi uzun birinin vücuduna hapsolmuş ufak tefek bir adam.

Bir de konuşma bozukluğu var. R'leri söylemesini engelleyen bu konuşma bozukluğu yüzünden haber merkezindekiler onu pek ciddiye almazlar. Görev çizelgesindeki boşlukları doldurmakta hiç iyi olmadığından, başarılı çıkışım sonucunda o haftanın sonuna kadar göreve devam etmeme karar vermişti. Bir hafta iki hafta oldu. Üç aylık spikerlik –personel değil, spiker– sözleşmem altı aya çıkarıldı, ardından güzel bir zam eşliğinde yıl sonuna kadar uzatıldı. Programı ben sunmaya başladıktan sonra izlenme oranları artınca spikerliğe devam etmeme izin verdiler. Dahası, selefim bir daha işe dönmedi; doğum iznindeyken yeniden hamile kalmıştı, o zamandan beri de bir daha görünmedi. Neredeyse iki yıldır görevimin başındayım ve her an sözleşmemin yenilenmesini bekliyorum.

Editörle baş yapımcının arasındaki yerime oturup antibakteriyel ıslak mendille masamı ve klavyemi siliyorum. Gece mesaisinde burada kim bilir kimler oturdu. Haber merkezi asla uyumaz ama ne yazık ki buradaki herkesin benim kadar hijyenik olduğunu söyleyemeyeceğim. Çalışma dökümünü açınca gü-lümsüyorum. Adımı en üstte görmek yüreğimi pır pır ettiriyor.

Spiker: Anna Andrews.

Haber tanıtımlarını tek tek yazmaya başlıyorum. Düşünülenin aksine biz spikerler haberleri yalnızca *okumayız*, onları yazarız da. Daha doğrusu *ben* yazarım. Spikerler de tıpkı normal insanlar gibi çeşit çeşittir. Bazılarının kışları o kadar havada ki prompterı okumak şöyle dursun oturabildiklerine bile şaşırıyorum. Halk, kimi sözde ulusal değerlerin kamera arkasında nasıl davrandığını bir bilse şaşakalır. Ama isim vermeyeceğim. Habercilik, merdivenlerden çok yılanların olduğu bir oyundur. En yukarıya çıkmak uzun zaman alır ve tek yanlış hamlenizde kendinizi en aşağıda bulursunuz. Kimse çarktan daha büyük değildir.

Sabah saatleri her zamanki gibi koşarcasına geçiyor: sürekli değişen çalışma dökümü, sahadaki muhabirlerle konuşmalar, yönetmenle grafikler ve ekranlar hakkında görüşmeler. Yanımdaki editörle konuşmak için bekleyen muhabir ve yapımcıların

oluşturduğu kuyruk neredeyse hiç bitmiyor. Herkes kendi haberinin ya da canlı bağlantısının daha uzun süre alması derdinde.

Herkes hep biraz daha fazla zaman istiyor.

O günleri hiç özlemiyorum: Canlı yayına çıkmak için yalvarır yakarır, çıkamadığımda kendi kendimi yerdim. Ne yazık ki bütün hikâyeleri anlatacak zaman yok.

Ekibin geri kalanı alışılmadık biçimde sessiz. Sol tarafıma şöyle bir göz atınca, yapımcinın ekranında son görev çizelgesinin açık olduğunu görüyorum. Ama baktığımı fark edince hemen kapatıyor. Görev çizelgeleri, haber merkezinde stres seviyesini artırmada son dakika haberlerinin hemen ardından gelir. Geç yayımlandıkları gibi bir de ortalığı karıştırırlar çünkü en istenmeyen vardiyalar –akşam, hafta sonu, gece– her seferinde anlaşmazlığa yol açar. Ben şimdilerde pazartesiden cumaya çalışıyorum ve altı aydan fazladır izin kullanmadım, o yüzden zavallı iş arkadaşlarımla aksine benim görev çizelgesinden korkmak için sebepim yok.

Programa bir saat kala makyaj odasına gidiyorum. Burası arada kaçıp kafa dinlemek için ideal bir yer, haber merkezinin daimi gürültüsüne kıyasla daha huzurlu, daha sessiz. Kestane rengi küt saçıma fön çekip yüzüme yüksek kalite fondöten sürüyorlar. İşim için düğünümde yaptırdığımdan daha çok makyaj yaptırıyorum. Bu düşünceden sonra bir süre kendi içime çekilerek eski yüzüğümün parmağında bıraktığı izle oynuyorum.

Program çoğunlukla plana uygun ilerliyor, biz canlı yayındayken yapılan birkaç son dakika değişikliği oluyor sadece: bir iki sıcak gelişme, rötarlı bir haber, stüdyoda kendi kafasına göre hareket eden bir kamera ve Washington'dan riskli bir canlı bağlantı. Downing Sokağı'ndaki aşırı coşkulu siyaset muhabirinin sözünü kesmek zorunda kalıyorum ki bu arkadaş kendisine verilen süreyi hep aşar zaten. Bazı insanlar kendi seslerini biraz fazlaca seviyorlar.

Ben hava durumu diliminin ardından izleyicilere veda etmek için stüdyoda beklerken kısa toplantı başlıyor. Program bittik-

ten sonra kimse burada bir dakika daha durmak istemediğinden hep bensiz başlarlar zaten. Bu kısa toplantıda programda çalışan muhabirler ve yapımcılar bir araya gelir ama diğer departmanların temsilcileri de katılırlar: yurtiçi haberleri, dış haberler, grafik ve Zayıf Denetçi.

Onlara katılmadan önce masama uğrayıp saklama kabımı alıyorum, son aşçılık ürünümü ekiple paylaşmak için sabırsızım. Henüz kimseye bugünün doğum günüm olduğunu söylemedim ama belki söylerim.

Haber merkezinin karşısındaki toplantı odasına doğru ilerlerken tanımadığım bir kadın görünce duraksıyorum. Kadının sırtı bana dönük, yanında da birbirinin aynı kıyafetler giymiş iki küçük çocuk var. Derken iş arkadaşlarımin halihazırda kapkek yediklerini görüyorum. Benimkiler gibi ev yapımı değiller ama hazır ve pahalı görünüyorlar. Dikkatimi yeniden o kapkekleri dağıtan kadına çeviriyorum. Parlak kızıl saçına dalıyor gözlerim, güzel yüzünü çevreleyen küt saçının kesimi o kadar düzgün ki âdeta lazerle kesilmiş. Arkasına dönüp bana gülümseyince tokat yemiş gibi oluyorum.

Biri bana bir kadeh sıcak *prosecco** uzatıyor, o sırada ne zaman kadrodan biri ayrılrsa yönetimin sipariş verdiği yiyecek-icecek firmasının arabasını fark ediyorum. Bizim işte vedalar çok sık yaşanır. Zayıf Denetçi fazla uzun tırnağıyla kadehini tıklatarak konuşmaya başlayınca kek kırıntısı kaplı dudaklarından tuhaf sözcükler dökülüyor.

“Seni yeniden aramızda görmek için sabırsızlanıyoruz...”

Kulaklarımin tercüme edebildiği tek cümle bu. Güzeller güzeli kızları ve alametifarikası kızıl saçlarıyla karşımda duran kadına, programın benden önceki sunucusu Cat Jones’a bakakalıyorum. Başım dönüyor.

“...tabii Anna’nın da hakkını vermemiz lazım, sen yokken dümeni o devraldı.”

* İtalya’ya özgü bir tür beyaz şarap *-yhın*

Bütün gözler bana dönüyor, kadehler bana kalkıyor. Ellerim titremeye başlıyor, umarım yüzüm hislerimi gizlemede ellerimden daha iyidir.

“Görev çizelgesinde yazıyordu, kusura bakma, biliyorsun sandık.”

Bunu söyleyen yanımda duran yapımcı ama cevap veremiyorum.

Daha sonra Zayıf Denetçi de benden özür diliyor. Ofisindeyiz, o oturuyor ben ayaktayım, konuşurken ellerine bakıyor, sanki bulmakta zorlandığı kelimeler terli parmaklarında yazıyormuş gibi. Bana teşekkür edip harika bir iş çıkardığımı söylüyor, tamı tamına...

“İki yıldır,” diyorum ne zamandır spikerlik yaptığımı bilmediğini anlayınca.

Omzunu silkiyor, sanki önemli değilmiş gibi.

“Üzgünüm ama bu iş *onun*. Sözleşmesi var. Birini sırf bebeği oldu diye işten atamayız, hatta iki bebeği oldu diye bile atamayız!”

Gülüyor.

Ben gülmüyorum.

“Ne zaman dönüyor?” diye soruyorum.

Kaşlarını çatmasıyla gepgeniş alını kırışıyor.

“Yarın. Şeyde yazıyordu...” Görev çizelgesi yerine kullanabileceği, içinde *r* olmayan bir kelime arayıp bulamamasını izliyorum. “...*görev* çizelgesinde, uzun zamandır yazıyor. Muhabir masasına geri döneceksin ama endişelenme, yine gerektiğinde onun yerine bakacak, okul tatillerinde, Noel ve Paskalya gibi bayramlarda programı sen sunacaksın. Hepimiz müthiş bir iş çıkardığımı düşünüyoruz. Buyur, yeni sözleşmen.”

Kim olduğunu bilmediğim bir İK çalışanının özenle yazdığı sözcüklerle dolu bembeyaz A4 kâğıtlarına uzun uzun bakıyorum. Ama gözlerim yalnızca tek bir satırı görüyor:

Haber Muhabiri: Anna Andrews.

Zayıf Denetçi'nin odasından çıkarken yine onu görüyorum:

Yerimi alanı. Oysa başından beri onun yerini alan bendim. İçimden bile olsa bunu söylemek çok korkunç ama mükemmel saçları, mükemmel çocuklarıyla Cat Jones'un *benim* ekibimle sohbet edip gülüşmesini izlerken keşke ölseydi diyorum.

Adam

Başmüfettiş Jack Harper

Salı 05:15

Telefonumun titreme sesi beni uyanmak istemeyeceğim türde bir rüyadan uyandırıyor. Rüyamda, enerjisine asla yetişemediğim küçük bir çocuk ve karım olmasa bile dırdırı hiç bitmeyen bir kadınla birlikte kredisini ödeyemediğim bir evde yaşayan kırklı yaşlarda bir adam değilim. Daha sağlam bir adam olsaydım ödünç bir hayatta uyurgezerlik yapmak yerine çoktan kendi hayatımı kurmuş olurdu.

Karanlıkta gözlerimi kısarak telefonuma baktığımda bugünün salı olduğunu görüyorum. Dahası saat sabahın körü ama neyse ki mesaj benden başka kimseyi uyandırmıyor. Uykusuzluk bu evde korkunç sonuçlara yol açabiliyor ama benim açımdan değil – ben oldum olası gece kuşuydum. Ekranda yazanlardan heyecan duymamam gerektiğini biliyorum ama elimde değil. Londra’dan buraya taşındığımdan bu yana işim bir rahibenin iç çamaşırı çekmecesine kadar sıkıcı.

Burada Nitelikli Suçlar Ekibi’nin başıyım, kulağa heyecan verici gelebilir ama görev yerim Surrey bölgesinin en izbe yeri, yani heyecan meyecan hak getire. Blackdown, başkente iki saatten az mesafesi olan tipik bir İngiliz kasabası. Burada “nitelikli” dedikleri birkaç basit suç ve ara sıra vuku bulan hırsızlık olayları yaşanıyor sadece. Kasabanın etrafını saran gözcü ağaçlar

kasabayı dış dünyadan tamamen soyutlamış durumda. Kadim orman, Blackdown'ı –ve içinde yaşayanları– âdeta geçmişe ve de daimi bir gölgeye hapsedmiş. Öte yandan, kasabanın klasik güzelliği yadsınamaz. Eski yolların kenarları ve dar sokaklar saz çatılı kulübelerle, beyaz çitlerle ve ortalama altı suç oranından son derece memnun ortalama üstü yaşlı sakinlerle dolu. Burası insanların ölmeye geldiği türden bir yer; bir gün kendimi burada yaşarken bulacağım hiç aklıma gelmezdi.

Telefonumda yazanlara bakakalıyorum, sözcükleri okudukça ağzımın suları akıyor:

Gece Blackdown Ormanı'nda kimliği belirsiz bir kadın cesedi bulundu.
NSE bekleniyor. Lütfen şubeyi ara.

Burada bir ceset bulunabileceği düşüncesi bile insana imkânsız geliyor ama öyle olmadığını biliyorum. On dakika sonra üzerimi giyinip kafeinimi almış hâlde arabamdayım.

Son ikinci el 4x4'ümün yıkanması gerek, tabii –biraz geç de olsa– benim de yıkanmam gerektiğini fark ediyorum. Koltukaltlarımı koklayınca eve geri dönesim geliyor ama vakit kaybetmek de evdekileri uyandırmak da istemiyorum. Bazen bana bakışlarından nefret ediyorum. İkisinin de bakışları aynı, yaşlarla ve hayal kırıklıklarıyla dolu.

Olay yerine herkesten önce varmak için biraz fazla hevesli olabilirim ama elimde değil. Burada yıllardır bu kadar kötü bir olay olmamıştı, o yüzden şimdi kendimi iyi ve umutlu hissediyorum, enerjim yerine geliyor. Benim kadar uzun süre polislik yapınca suçlu gibi görünmeden suçlu gibi düşünmeye başlıyorsunuz.

Motorun çalışması için dua ederek kontağı çeviriyor, bunu yaparken dikiz aynasındaki yansımamı görmezden geliyorum. Şimdilerde siyahtan daha çok beyazları olan saçım karman çorman. Gözlerimin altı mosmor ve hatırladığımdan çok daha yaşlı görünüyorum. Sonra zavallı egomu teselli etmeye çalışıyorum:

Saat daha sabahın körü. Ayrıca görünüşüm umurumda değil, hele elâlemin ne dediği hiç umurumda değil. En azından kendimi öyle kandırıyorum.

Bir elimle direksiyonu tutarken diğeriyle kirli sakalımı sıvazlıyorum. Bari tıraş olsaydım. Kırış kırış gömleğime bakıyorum. Evde ütü masası *olduğundan* eminim ama nerede olduğunu ya da en son ne zaman kullandığımı hiç hatırlamıyorum. Uzun zamandır ilk kez başkalarının beni gördüklerinde ne düşüneceğini merak ediyorum. Eskiden bir havam vardı. Eskiden bir sürü maharetim vardı.

National Trust'ın otoparkına girdiğimde hava hâlâ karanlık, üstelik –doğruca buraya gelmeme rağmen– benden başka herkes burada. İki polis arabası, iki minibüs, birkaç da sivil araç var. Adli tıp da burada, ayrıca Çavuş Priya Patel de gelmiş. Kariyer seçiminden henüz bezmiş değil, hâlâ ıslıl ıslıl. İşin kendisini yaşlı hissettirmesine izin vermeyecek kadar genç, eninde sonunda onu ne hâle getireceğini bilmeyecek kadar da toy. Hepimize yaptığı gibi. İşe her gün bu kadar hevesli gelmesi beni yoruyor, bitmek tükenmek bilmeyen neşesi de öyle. Onu görür görmez başıma ağrılar girdiğinden elimden geldiğince görmemeye çalışıyorum, her gün yan yana çalıştığınız birini ne kadar görmezseniz artık.

Priya, atkuyruğunu savura savura koşarak yanıma geliyor. Bağa çerçeveli gözlüğü burnunun ucuna kaymış, iri kahverengi gözleri heyecanla parıldıyor. Sanki gecenin bir yarısı uykusundan uyandırılıp buraya çağırılan o değil. Dar kesim takım elbisesinin ince vücudunu sıcak tutmasına imkân yok ve yeni boyanmış deri ayakkabıları çamurda hafifçe kayıyor. Ayakkabılarının pislenmesi ilginç bir biçimde hoşuma gidiyor.

Bazen meslektaşımın evden alelacele çıkması gerekirse diye üzeri giyinik yattığını düşünüyorum. Birkaç ay önce benim emrimde çalışmak için özel talepte bulunarak kendini buraya aldırıldı ama neden benimle çalışmak istediğine anlam verebilmiş değilim. Hayatım boyunca Priya Patel kadar hevesli olduğum bir zaman olduysa bile ben hatırlamıyorum.

Arabadan iner inmez yağmur başlıyor. Daha doğrusu sağanak. Kıyafetlerim saniyeler içinde sırlıslıklam oluyor, damlalar yukarıdan kafama çivi gibi iniyor. Başımı kaldırıp gökyüzüne bakıyorum, artık sabah olmasına rağmen gökyüzü hâlâ gece olduğunu sanıyor. Kapkara bulutlar olmasa ay ve yıldızları görebilirdim. Dış mekân kanıtlarının korunması söz konusu olduğunda şiddetli yağmur en büyük düşmanlarımızdan biridir.

Priya düşüncelerimi bölünce istemeden arabanın kapısını çarpıyorum. Yanıma koşup şemsiyesini üzerime tutuyor ama ben onu kışkırlıyorum.

“Başmüfettiş Harper, ben...”

“Daha kaç kere söyleyeceğim, bana Jack de. Orduda değiliz,” diyorum.

İfadesi duraklatılmışçasına donakalıyor. Bu hâliyle sahibinden azar yemiş köpek yavrusuna benziyor, bense kendimi emin adımlarla dönmeye başladığım o sefil ihtiyar gibi hissediyorum.

“Bize Hedef Devriye Ekibi haber verdi,” diyor.

“HDE hâlâ burada mı?”

“Evet.”

“Güzel, gitmeden önce onlarla görüşmek istiyorum.”

“Elbette. Ceset şu tarafta. İlk izlenimlere göre...”

“Kendim görmek istiyorum,” diye lafını kesiyorum.

“Tabii, amirim.”

Adım, telaffuz edemediği bir kelime sanki.

Şöyle böyle tanıdığım personellerin yanından geçiyoruz – isimlerini ya başından beri bilmediğim ya da uzun zamandır görmediğim için unuttuğum insanlar bunlar. Ama önemi yok. Benim küçük ama etkili Nitelikli Suçlar Ekibim bu bölge merkezli olsa bile tüm vilayete bakıyor. Her gün başka başka insanlarla çalışıyoruz. Hem bizim işimizin olayı dost kazanmak değil, düşman kazanmamak. Priya’nın bu konuda öğrenecek çok şeyi var. Sessizce yürümemiz onun için rahatsız edici olabilir ama benim için değil. Sessizlik benim en sevdiğim senfonidir, hayat fazla gürültülüyken sağlıklı düşünemiyorum.

Ölü yaprakların ve kırık dalların oluşturduğu koyu renkli halıyı çatır çatır arşınlarken, Priya –her zamanki sinir bozucu etkinliğiyle– birkaç adım ötemize ışık tutuyor. Sonbahar gelip geçti bile, kendinden fazlaca emin kışa yer açmadan evvel şöyle bir uğrayıp kaçtı. Paltomun en üst düğmesi düştüğünden artık önümü tamamen kapatamıyorum. Ben de çareyi üzerinde baş harflerimin işli olduğu Harry Potter tarzı atkıyı takmakta buluyorum. Eski sevgilimin hediyesiydi. Bu atkıdan bir türlü kopamadım, tıpkı onu bana veren kadından kopamadığım gibi. Bu atkıyla aptal gibi görünüyorumdur ama olsun. Bazı şeyler vardır, onlardan sırf onları bize veren kişilerden dolayı kopamayız: isimler, inançlar, atkılar. Hem atkının boynumdaki hissi hoşuma gidiyor: Bana özel sıcacık bir ilmik.

Soluğum ağzımdan buhar çıkarıyor, ellerimi hem yağmurdan korumak hem de sıcak tutmak için montumun ceplerine sokuyorum. Birilerinin cesedin üzerine çadır kurmayı akıl edebilmiş olmasına sevinerek beyaz PVC kapıdan içeri giriyorum. Bakışlarım cesedi bulduğu anda parmaklarım da cebimde bir emzik buluyor. Emziği öyle sıkı tutuyorum ki plastik avucumu kesiyor. Hafif fakat beklenmedik bir acı duyuyorum, kimi zaman duymam gereken türden bir acı bu. İlk kez ölü görüyor değilim ama bu seferki farklı.

Kadının üzeri yapraklarla kaplanmış, anayoldan da epey uzakta. Ekip, çevresine bu parlak ışıkları kurmamış olsa çok kolay gözden kaçabilirdi.

“Cesedi kim bulmuş?” diye soruyorum.

“İsimsiz ihbar,” diyor Priya. “Biri yolun sonundaki ankesörlü telefondan karakolu aramış.”

Neyse ki cevap, onu veren kişi kadar kısa. Priya konuşmayı seven biri, bense sabırsızın tekiyim.

Bir adım daha yaklaşarak ölü kadının yüzüne eğiliyorum. Otuzlu yaşlarında, ince, güzel –tabii bu tipten hoşlanıyorsanız, ki ben hoşlanıyorum– ve genel görünümü bana üç şeyi çağırıyor: para, kibir ve otokontrol. Yıllarca spor salonları, diyetler

ve pahalı kremlerle bakılarak kazanılan bir vücudu var. Uzun, ustalıklı boyanmış sarı saçlarını âdeta taramış da yere yatmış. Çamurun içinde altın tutamlar. Boğuşma izi yok. Masmavi gözleri hâlâ son gördükleri şeyin etkisindeymişçesine açık, teninin rengine ve genel durumuna bakılacak olursa öleli çok olmamış.

Üzeri tamamen giyinik. Kıyafetlerinin hepsi pahalı görünüyor: yün palto, ipek bluz, siyah deri etek. Tek eksiği ayakkabıları, ayakkabıları yok – ormanda yürüyüş yapmak isteyen biri için ideal değil. Küçük, güzel ayaklarını fark etmemek imkânsız ama benim dikkatimi asıl bluzu çekiyor. Tıpkı altındaki dantel sutyeni gibi önceden beyaz olduğunu anlayabiliyorum. Ama şu anda ikisi de kırmızıya boyanmış, vücudundaki öfkeli desenden ve yırtık kumaştan da anlaşılacağı üzere maktul göğsünden defalarca bıçaklanmış.

Garip bir biçimde içimden ona dokunmak geliyor ama dokunmuyorum.

İşte tam o sırada ölü kadının tırnaklarını fark ediyorum. Dip-teten kesilmişler ama hepsi bu değil. Başkalarının yanında gözlük takmaktan nefret ederim ama gözlerim artık eskisi kadar iyi görmüyor, o yüzden acil durumlar için yanımda bulundurduğum reçetesiz gözlüğümü takıp yakından bakıyorum.

Sağ elinin tırnaklarına kırmızı ojeyle şöyle yazılmış:

İ K İ

Sol eline bakıyorum, o da ojeli, onda da şöyle yazıyor:

Y Ü Z L Ü

Tahrik altında işlenen bir suç değil bu; planlı cinayet.

Buraya ve şimdiye geri dönüyorum, Priya kadının tırnaklarını henüz fark etmemiş, bana notlarını okumakla ve düşüncelerini benimle paylaşmakla meşgul. Özellikle susmasını istemediğiniz sürece susmuyor. Patır patır konuşuyor hatta, sözcükleri birbirini ezerek kulağıma doluyor. Onu dinliyormuş gibi görünmeye çalışarak telaşlı cümlelerini kendime tercüme ediyorum.

“...standart altın saat prosedürünü başlattım. Kentin bu kesiminde CCTV yok ama anacaddeden görüntü topluyoruz. Kışın

ortasında buraya yalınayak gelmediğini tahmin ediyorum ama ehliyet ya da ruhsat olmadan –otopark boştu– Otomatik Plaka Tanıma yaptırمام...”

İnsanlar stres altındayken genellikle söylemek istedikleri asıl şeyi söyleyemezler, benim de tek duyduğum Priya’nın bu işin altından kalkabileceğini bana kanıtlama çabası oluyor.

“Daha önce hiç ceset gördün mü?” diye soruyorum lafını ke-serek.

Huysuz bir çocuk edasıyla sırtını dikleştirip çenesini öne çı-karıyor.

“Evet. Morgda.”

“Aynı şey değil,” diyorum sessizce.

Ona öğretebileceğim bir sürü şey var, öğrenmesi gerektiğini bilmediği şeyler.

“Katilin göndermek istediği mesajı düşünüyordum,” diyor Priya not defterine bakarak, orada sayısız listelerinden birinin başını görüyorum.

Ben, “Bence maktulün ikiye bölünmüş olduğunu bilmesini iste-miş,” deyince şaşırıyor. “Tırnaklarına bak. Bence biri tırnaklarını kesip üzerine mesaj yazmış.”

Priya kaşlarını çatıyor, sonra yere çömelip yakından bakıyor. Ardından hayretler içinde bana dönüyor, sanki karşısındaki ben değilim de Hercule Poirot. Galiba benim süper gücüm okumak.

Priya’nın bakışlarını görmezden gelerek, yerde yatan kadına odaklanıyorum yeniden. Daha sonra adli tıptan birine kadının her açıdan fotoğrafını çekmesini söylüyorum. Zaten kadın da fo-toğrafı çekmekten hoşlanan birine benziyor, kibrini rozet gibi ta-şıyanlardan. Fotoğraf makinesinin flaşı gözlerimi alınca birden kendimi başka bir zamanda ve mekânda buluyorum: Birkaç yıl önce Londra, bir köşe başını gazetecilerle kameramanlar sarmış, görmek istememeleri gereken bir şeyi görüp fotoğraflayabilmek için birbirlerini eziyorlar. Bu anıyı zihnimin en derinlerine gö-müyorum – basından nefret ederim. Derken başka bir şey fark ediyorum.

Ölü kadının dudakları hafif aralık.

“Feneri kadının yüzüne tut.”

Priya dediğimi yapıyor, ben de cesede daha yakından bakabilmek için yeniden dizlerimin üzerine çöküyorum. Kadının önceden pembe olan dudakları maviye dönmüş, ama iki dudağın arasındaki karanlıkta saklı kırmızı bir şey görüyorum. Hiç düşünmeden, âdeta büyülenmiş gibi o şeye uzanıyorum.

“Efendim?”

Bu hataya düşmeden Priya beni durduruyor. Rahatsız edici derecede yakınımda, öyle ki parfümünün kokusunu alabiliyorum, nefesinin de: Daha yeni çay içmiş. Başımı çevirdiğimde genç yüzünde eski bir hoşnutsuzluk görüyorum. Bu deneyimin –ilk kez ormanda ceset bulmanın– onu ürküteceğini, hatta biraz da gözünü korkutacağını düşünmüştüm ama yanılmışım. Priya’nın kaç yaşında olduğunu hatırlamaya çalışıyorum; kadınların yaşını tahmin etmek çok zor. Zannımca yirmilerinin sonunda ya da otuzlarının başında olmalı. Hâlâ hırslı, kendi potansiyeline güveni tam, hayatın henüz yoluna savurmadığı hayal kırıklıklarından yara almamış.

“Herhangi bir şeye dokunmadan önce patoloğun cesedi incelemesini beklememiz gerekmez mi?” diye soruyor cevabını bile bile.

İyi yalancıların anlattıkları hikâyelere sıkı sıkıya bağlı kalmaları gibi Priya da kurallara sıkı sıkıya bağlı. “Patolog” lafını, okulda yeni bir kelime öğrenmiş de insanların o kelimeyi cümlede kullandığını duyması için sabırsızlanan küçük bir çocuk gibi söylüyor.

“Kesinlikle,” diyerek geri çekiliyorum.

Meslektaşımın aksine ben daha önce pek çok kez ceset gördüm ama bu olay şimdiye dek baktığım vakaların hiçbirine benzemiyor. Priya kadının kimliği hakkında tahminler yürütmeye başlayınca yine ilgimi yitiriyorum. Bu olay büyük bir şeyin başlangıcıymış gibi geliyor bana ama buna hazır mıyım bilmiyorum. İki cinayet asla aynı olmaz fakat bunun gibi bir vakaya bak-

mayalı yıllar oldu, hem o zamandan bu zamana çok şey değişti.
İř deęiřti, ben deęiřtim ve sadece bu kadar da değil.

Bu vaka farklı.

Tanıdığım birinin cinayetinde daha önce hiç görev almadım.

Oysa bu kadını gayet iyi tanıyordum.

Dün gece onunlaydım.